

گفتگوی همشهری با سهیل شاهین، سخنگوی دفتر سیاسی طالبان در قطر

طالبان از موضع پیروز جنگ مذاکره می‌کند | هنوز بر سر آتش‌بس توافق نکرده‌ایم | توافق ما با دولت آمریکا نه افغانستان

«صلح» واژه‌ای است که بعد از ۴۰ سال جنگ در افغانستان این روزها بیش از هر واژه دیگری شنیده می‌شود. طی ۴ دهه گذشته این «جنگ» بوده که سرنوشت نسلی بعد از نسل دیگر را در میان افغان‌ها تعیین کرده است؛ آنها که در جنگ به دنیا آمدند، در جنگ زندگی کردند، جلای وطن کردند و حتی جان دادند.

همشهری آنلاین - محمدمبین خرمی: اسفندماه سال گذشته، زمانی که آمریکا و طالبان دست دوستی دادند و برای پایان دادن به ۲ دهه جنگ توافقنامه صلح امضا کردند، بسیاری به پایان سال‌ها جنگ در افغانستان امیدوار شدند. درگیری‌ها اما ادامه پیدا کرد تا همه بدانند افغانستان همچنان مسئله‌ای پیچیده است. افغان‌ها قبل از این ۲۰ سال، حدود ۲۰ سال دیگر هم درگیر جنگ داخلی و اشغال شوروی بوده‌اند. آنها خسته از جنگ هستند و به مذاکرات بین‌الافغانی که گفته می‌شود طی روزهای آینده آغاز خواهد شد، چشم دوخته‌اند؛ مذاکراتی که «سهیل شاهین»، سخنگوی دفتر سیاسی طالبان در دوحه می‌گوید طالبان در آن به عنوان یک طرف عمده و پیروز جنگ حاضر خواهد شد. او در گفتگوی تلفنی به همشهری می‌گوید سرنوشت دولت، نوع نظام حکمرانی، وضعیت زنان و تکلیف سلاح طالبان در مذاکرات مشخص می‌شود.

- قطعنامه‌ای که روز یکشنبه در نشست پایانی لویه‌جرگه مشورتی صلح افغانستان قرائت شد، شامل ۲۵ بند است که ۳ خواسته مهم دارد؛ یکی اینکه مذاکرات بدون هیچ پیش‌شرطی فوراً آغاز شود، دیگر اینکه آتش‌بس فوری برقرار شود و موضوع سوم اینکه طالبان به دولت و ملت افغانستان اطمینان دهد زندانیان آزاد شده بار دیگر به میدان جنگ برنمی‌گردند. طالبان آیا این ۳ خواسته را عملی خواهد کرد؟

اصل برای ما توافقنامه دوحه است. در آن توافقنامه ذکر شده که قبل از آغاز مذاکرات بین‌الافغانی باید ۵ هزار نیروی طالبان رها شوند. خبر، جرگه‌ای تشکیل داده‌اند و در مورد آزادی این نیروها بحث کرده‌اند. این لویه‌جرگه از نظر ما قانونی نیست و مشروعیتی ندارد. ۴۰۰ زندانی باقیمانده باید براساس توافقنامه دوحه رها می‌شدند. همه اقدامات ما براساس آن توافقنامه است. نمی‌شود که هر روز جرگه‌ای را فراخواند و هر موضوعی را در آن به بحث گذاشت. آتش‌بس نیز در توافقنامه ذکر شده است. طبق توافقنامه زمانی که مذاکرات آغاز شد، بر سر آتش‌بس هم گفت‌وگو می‌کنیم. آتش‌بس یکی از موضوعات مورد بحث در جریان مذاکرات بین‌الافغانی خواهد بود. در جای خودش راجع به آن بحث می‌کنیم، نه قبل از آغاز مذاکرات. اینها در توافقنامه موجود است. اینکه لویه‌جرگه در مورد آتش‌بس چیزی بگوید یا نکند، مهم نیست. مذاکره بر سر آتش‌بس در جای خودش و وقت خودش.

- در واقع شما می‌گویید که طالبان آتش‌بس را اجرایی نمی‌کند؟ اما آنچه در کابل مطرح شده این است که آتش‌بس فراگیر اجرا شود و سپس مذاکرات آغاز شود.

ببینید، در توافقنامه موضوع آتش‌بس ذکر شده است؛ چطور توافقنامه را نقض کنیم و جرگه‌ای که از طرف دولت کابل تشکیل شده را بپذیریم؟ ما با آمریکا یک توافقنامه داریم که از طرف سازمان ملل هم مورد تأیید قرار گرفته است. طبق توافقنامه، بعد از آغاز مذاکرات بین‌الافغانی، آتش‌بس یکی از موضوعات مورد بحث است.

- حدود ۳۲۰۰ نفر در لویه‌جرگه مشورتی صلح در کابل طی ۳ روز حضور داشته‌اند. چرا می‌گویید که این جرگه غیرقانونی است؟ این افراد به هر حال نماینده مردم افغانستان بوده‌اند.

این جرگه برای بحث در مورد آزادی زندانیان طالبان تشکیل شد. ما می‌گوییم که در توافقنامه ذکر شده که ۵ هزار زندانی باید رها شوند؛ صریحاً ذکر شده است. تشکیل جرگه چه ضرورتی دارد؟ به این دلیل است که می‌گوییم نیازی به تشکیل این جرگه نبوده و تشکیل آن غیرقانونی است. به هر حال، حتی همین جرگه هم تصمیم گرفته که زندانی‌های باقیمانده طالبان باید رها شوند. ما از این تصمیم استقبال می‌کنیم.

- دلیل اصلی تعویق مذاکرات بین‌الافغانی، عدم آزادی فهرست ۵ هزار نفره‌ای بود که شما در اختیار دولت گذاشته بودید. این مسئله ۴ ماه مذاکرات را به تأخیر انداخته است. چرا تا به این حد بر خواسته خود که آزادی همه ۵ هزار نفر است، پافشاری داشتید؟ آیا نمی‌شد مذاکرات را آغاز کرد و همزمان آزادی نیروها را هم پیش برد؟ آیا اگر طالبان می‌پذیرفت مذاکرات را آغاز کند، خون کمتری ریخته نمی‌شد؟

خواسته ما هم همین بوده است؛ می‌خواستیم که در افغانستان خون کمتری ریخته شود. ما ۱۰ روز فرصت دادیم. قرار بود طی ۱۰ روز زندانیان مبادله شوند تا مذاکرات بین‌الافغانی آغاز شود. چرا دولت چنین نکرد؟ دولت کابل می‌گوید آتش‌بس برقرار شود تا زندانیان آزاد شوند و مذاکرات هم آغاز شود. آنها به دنبال تثبیت حکومت خود هستند. می‌گویند آتش‌بس برقرار شود تا حکومت و رژیم ما در جای خود باقی بماند. ما با آمریکا به توافق رسیده‌ایم؛ هنوز که در مورد آینده افغانستان و حکومت آینده به نتیجه نرسیده‌ایم. دولت کابل مسئول این تأخیر و خون‌هایی است که ریخته شده است. باز هم می‌گوییم، ما به توافق پایبندیم و طبق آن عمل می‌کنیم.

• امار منتشرشده از سوی دولت افغانستان نشان می‌دهد که طی ماه‌های بعد از امضای توافق دوحه، نه تنها حملات طالبان کاهش پیدا نکرده، بلکه افزایش هم پیدا کرده است. شما طی ۴ ماهه بیش از ۵ هزار حمله کوچک و بزرگ در افغانستان انجام داده‌اید. به عبارت دیگر، در هر ماه به طور متوسط حدود هزار و ۳۰۰ حمله داشته‌اید. چطور می‌گویید که به توافق پایبندید و طبق آن عمل می‌کنید؟

آماري که دولت منتشر کرده صحیح نیست. آنها همیشه مبالغه می‌کنند. ما حملات خود را کاهش داده‌ایم. قبلا ما روزانه ۱۵۰ حمله می‌کردیم اما الان این تعداد به ۳۰ تا ۴۰ حمله رسیده است. این کاهش حملات را نشان می‌دهد. علاوه بر این، ما طی ماه‌های اخیر به مراکز ولایات و پایتخت حمله نکرده‌ایم. به مراکز بزرگ نظامی هم حمله نکرده‌ایم. رفتار ما دفاعی بوده است. مثلا گاهی نیروهای دولتی وارد مناطق تحت سیطره ما می‌شوند و پست‌های نظامی برپا می‌کنند، یا کاروان‌های نظامی خود را از مناطق ما عبور می‌دهند، در چنین مواردی درگیری رخ می‌دهد. در غیر این صورت، ما عملیات خود را تقلیل داده‌ایم و به این روند ادامه خواهیم داد.

• در همین ۳۰ تا ۴۰ حمله روزانه که به آن اشاره کردید، بدون شک مردم عادی و غیرنظامیان هم کشته می‌شوند. چه دلیلی دارد که اکنون که بحث صلح مطرح است، طالبان همچنان به حملاتش ادامه می‌دهد؟ حملاتی که تلفات غیرنظامی هم دارد.

تلفات به غیرنظامیان از طرف ما انجام نمی‌شود بلکه از طرف حکومت کابل است. ما سلاح سنگین نداریم. این دولت است که به توپخانه و هواپیماهای جنگی مجهز است. مردم در بمباران دولتی کشته می‌شوند. شاید شما هم خبر منطقه سنگین ولایت هلمند را شنیده باشید که نیروهای دولتی چندین نفر را در یک تجمع کشتند و شهید کردند. به مراسم عروسی مردم حمله می‌کنند، به مراسم عزای مردم حمله می‌کنند. اهداف ما مشخص است؛ مناطق نظامی.

• آقای شاهین، من می‌پذیرم که مردم عادی در بخش‌هایی از افغانستان به خصوص مناطق دور از پایتخت که اخبارشان کمتر شنیده می‌شود و به ویژه در مناطق تحت کنترل طالبان، بر اثر بمباران نیروهای دولتی کشته شده و می‌شوند. اما خاطمان هست که در انتخابات مجلس، شعب ثبت نام و سپس شعب رأی‌دهی هدف حملات نیروهای شما قرار گرفت. شما مردم را تهدید کرده بودید که در انتخابات شرکت نکنند، در غیر این صورت تنبیه می‌شوند. چرا مردم عادی را در حملاتتان هدف قرار می‌دهید؟

ما آن زمان اعلام کردیم که تحت اشغال، انتخابات معنی ندارد و این انتخابات هیچ کمکی به حل مسئله افغانستان نمی‌کند. شاهد بودید که در انتخابات تا چه حد تقلب شد. ما به مردم اعلام کرده بودیم که انتخابات را تحریم کنند. خیلی‌ها پذیرفتند. از ۳۵ تا ۴۰ میلیون نفر، کمتر از یک میلیون نفر پای صندوق‌ها رفتند. مردم همیشه به دعوت ما لیبیک گفته‌اند.

• اما واقعیت این است که حملات شما به کشته شدن همین مردم منجر شده است.

همانطور که گفتم ما سلاح سبک استفاده می‌کنیم. تلفات عمده مربوط به حملات نیروهای دولتی و بمباران آنهاست.

• سلاح سبک هم تلفات دارد.

بینید، شما همیشه اخبار را از رسانه‌های کابل دنبال می‌کنید. این همه واقعیت نیست.

• به موضوع مذاکرات بین‌الافغانی برگردیم. خبرهایی وجود دارد مبنی بر اینکه برخی گروه‌های زیرمجموعه طالبان اعلام کرده‌اند حتی اگر بر سر آتش‌بس توافق شود، آنها نمی‌پذیرند؛ یعنی حتی اگر بر سر آتش‌بس توافق شود، برخی از فرماندهان میدانی شما آن‌را نخواهند پذیرفت. آیا روی همه فرماندهان میدانی‌تان کنترل دارید که بتوانید آتش‌بس را در نهایت اجرایی کنید؟

اول اینکه این خبرهایی که می‌گویید مبهم است. اگر از میان فرماندهان ما کسی چنین چیزی گفته باشد، نامش مشخص است. ما چنین اطلاعاتی در دست نداریم. دوم اینکه ما در روزهای عید آتش‌بس اعلام کردیم و به آن پایبند بودیم؛ در عید فطر و عید قربان آتش‌بس کردیم. هیچ‌کسی با آتش‌بس اعلام شده مخالفت نکرد و همه فرماندهان آن را اجرا کردند. این فرماندهانی که می‌گویید، هیچ نام و نشانی ندارند. اینها اطلاعات غلطی است که استخبارات کابل ارائه می‌کند.

• می‌گویید که طالبان به توافق دوحه پایبند است. یکی از بندهای این توافق این است که طالبان متعهد شده ارتباطش را با گروه‌های تروریستی قطع کند. شبکه حقانی متحد طالبان است و جزو گروه‌های زیرمجموعه شما به شمار می‌رود. شبکه حقانی متهم به همکاری با داعش در حمله مرگبار اخیر در ننگرهار شده است. سؤال این است که چه تضمینی وجود دارد که همه گروه‌های زیرمجموعه طالبان از نظر شورای کویته پیروی کنند. همکاری شبکه حقانی با داعش چگونه توجیه می‌شود؟

اول بگویم که شبکه حقانی وجود ندارد. اینها را استخبارات دیگر کشورها مطرح می‌کنند. حقانی، معاون امارت اسلامی افغانستان است و جزو رهبران ماست و از ما جدا نیست. دوم اینکه ما حملات اخیر در کابل و جلال‌آباد را کار افرادی درون نظام در پایتخت می‌دانیم که با داعش هم همکاری دارند. ما بودیم که داعش را از جلال‌آباد و ننگرهار و کنر بیرون کردیم. همان موقع، صدها نفر از اعضای داعش تسلیم دولت شدند. زمانی که ما با داعش مبارزه می‌کردیم، دولت از نیروهای این گروه حمایت لجستیکی می‌کرد. به همین دلیل بود که این نیروها تسلیم دولت شدند، نه ما. ما حملات اخیر را به شدت محکوم کرده و اعلام کرده‌ایم که این حملات در داخل دولت کابل طرح‌ریزی می‌شود. در مورد این حملات باید تحقیقات بی‌طرفانه انجام شود و مسببان به مردم ما و به جهانیان معرفی شوند.

• نسبت شما با داعش چگونه است؟ شفاف بگویید که آیا داعش را دشمن خود می‌دانید؟

این ما بودیم که داعش را در شمال و شرق افغانستان تصفیه کردیم. چه کسی چنین قدرتی دارد جز ما؟ ما مسئله داعش در افغانستان را فیصله دادیم، درحالی که نیروهای داعش از طرف دولت کابل و دولت آمریکا حمایت می‌شدند. نیروهای دولتی و آمریکایی‌ها بارها نیروهای ما را در مناطقی که مشغول جنگ با داعش بوده‌ایم، بمباران کرده‌اند. در لشکرکشی ما به ننگرهار، ۴۰ نفر از مجاهدین ما بر اثر بمباران هواپیماهای دولتی و آمریکا کشته شدند. با این حال، نیروهای ما داعش را در ننگرهار شکست دادند.

• در قطعنامه لویه‌جرگه غیر از درخواست‌ها، نگرانی‌هایی هم مطرح شده است. اعضای شرکت‌کننده نگران آن هستند که دستاوردهایی که طی ۲ دهه گذشته در افغانستان به دست آمده، بعد از این به خطر بیفتد. چیزهایی مثل مردم‌سالاری، جمهوریت و حقوق اساسی اقلیت‌ها. موضع طالبان در قبال این موضوعات چه خواهد بود؟

در مورد اقلیت‌ها ما هیچ مشکلی نداریم. اما در مورد اینکه ساختار نظام چگونه باشد، باید در مذاکرات تصمیم‌گیری شود. ما دستور کار و برنامه خود را داریم و آن را به مذاکرات بین‌الافغانی خواهیم برد و در آنجا بحث و تصمیم‌گیری می‌شود.

• ممکن است شکل کنونی حکومت، یعنی جمهوری اسلامی را نپذیرید؟

باید بحث شود. از الان نمی‌توان چیزی گفت. ما برنامه خود را ارائه می‌دهیم و تصمیم‌گیری خواهد شد.

• درست است، اما شکل حکومت پیشنهادی شما احتمالاً چه خواهد بود؟

هدف ما این است که نظام، یک نظام اسلامی باشد. ما امارت اسلامی افغانستان هستیم و در همین چارچوب پیشنهاد خود را ارائه خواهیم کرد.

• طی یک سال و نیمی که مذاکرات میان طالبان و آمریکا در جریان بوده، موضوع زنان و جایگاه آنها در آینده افغانستان، یکی از مهم‌ترین موضوعات مورد بحث در میان افغان‌ها بوده است. به‌رحال طالبان در گذشته رویکرد خاصی در قبال زنان داشته است. بسیاری می‌خواهند بدانند بعد از این و در آینده چه اتفاقی برای زنان خواهد افتاد. نگاه طالبان چیست؟

زنان اگر حجاب شرعی را رعایت کنند، ما هیچ مشکلی با تعلیم و کار زنان نداریم. ما به حقوقی که اسلام برای زنان تعیین کرده پایبندیم. به آنها که نگرانند می‌گوییم که طی ۲۰ سال گذشته آزارهایی که زنان دیده‌اند، قابل مقایسه با دوره حکومت ما نیست. در دوره ما یک‌دهم این وضعیت هم حاکم نبوده است. زنان حق دارند تجارت کنند، شوهر خود را انتخاب کنند؛ ما با حقوق زنان بر مبنای موازین اسلامی موافق هستیم.

• گفته می‌شود که طالبان با کلاس‌های مختلط در دانشگاه‌ها مخالف است. آیا مخالفید؟

خب، آن یک مکانیسم است. حقوق اساسی زنان یک چیز است و این مکانیسم‌ها چیز دیگری است. ما به اصل حق تعلیم زنان معتقدیم، اما اینکه مکانیسم چگونه باشد، در آینده بحث خواهد شد.

• شما اعلام کرده‌اید که طی روزهای آینده مذاکرات بین‌الافغانی آغاز می‌شود. طرف طالبان در مذاکرات چه کسی خواهد بود؟ آیا شورای عالی مصالحه را طرف خود می‌دانید؟ دولت را طرف خود می‌دانید؟ یا طرفی غیر از اینها.

این واضح است. ما در توافقنامه اعلام کرده‌ایم که با همه جهات افغان‌ها مذاکره می‌کنیم؛ نگفتیم دولت یا حکومت؛ گفته‌ایم همه جهات. اگر شورای مصالحه نماینده همه جهات افغانستان باشد و همه بگویند که این شورا نماینده ماست و همه جهات را نمایندگی می‌کند، ما مشکلی با آن نداریم.

• فرض کنیم مذاکرات بین‌الافغانی آغاز شود؛ آیا طالبان قصد مشارکت در قدرت را دارد یا همه قدرت را می‌خواهد؟

ما برنامه خود را به میز مذاکرات می‌بریم و طرف مقابل هم برنامه خود را خواهد آورد. قطعاً تصمیم‌گیری‌ها بعد از بحث فراوان ممکن خواهد شد. ما به‌عنوان امارت اسلامی افغانستان، دستور کار خود را داریم.

• منظورم این است که شما از چه موضعی وارد مذاکرات خواهید شد؟ خواهید گفت ما پیروز جنگیم و گروه‌های افغان بیایند با ما مذاکره کنند یا اینکه خود را یکی از گروه‌های افغان و یکی از گروه‌های حاضر در مذاکرات می‌دانید؟ لطفاً شفاف پاسخ دهید.

ما یک طرف عمده مذاکرات هستیم. به هر حال ما ۲۰ سال مبارزه کرده‌ایم و پیروز جنگیم؛ برای آزادی افغانستان مبارزه کرده‌ایم. آمریکایی‌ها این را قبول کرده‌اند و همپای ما توافقنامه امضا کرده‌اند. آمریکا طبق یک جدول زمانی از افغانستان خارج می‌شود. هدف عمده ما ایجاد یک نظام اسلامی در افغانستان است و با این نگاه در میز مذاکرات حاضر خواهیم شد.

• کمی به عقب‌تر برگردیم. در خلال مذاکرات دوحه، گفته می‌شد که خواسته آمریکا حذف ایران از مذاکرات بوده؛ می‌خواهیم بدانیم در این مذاکرات نگاه آمریکایی‌ها به ایران چه بوده است؟

این مذاکرات به موضوع خروج آمریکا از افغانستان و خاتمه اشغال افغانستان متمرکز بود. محور دیگر، بحث مذاکرات بین‌الافغانی و تعیین آینده افغانستان بود. در مورد ایران باید بگویم که ما سیاست خود را داریم و به آمریکا و هیچ کشور دیگری اجازه نمی‌دهیم در سیاست ما در قبال ایران دخالت کند. ما به دنبال روابط خوب با همه همسایگان خود هستیم. نه ایران را می‌توان از این منطقه بیرون کرد و نه افغانستان را. ما همسایه هستیم و به دیده احترام با یکدیگر رفتار خواهیم کرد. این موضوع کاملاً از مذاکرات ما با آمریکا جداست.

• آقای خلیل‌زاد همین چند هفته قبل از عدم‌همراهی ایران با مذاکرات صلح افغانستان گلایه کرد. فارغ از تعارفات سیاسی، نقش ایران را در قبال مذاکرات چگونه دیدید؟

ما با ایران روابط خود را داریم. تماس‌های ما برقرار بوده است. شک نداریم که ایران به دنبال حل مسالمت‌آمیز مسائل افغانستان است. نقش ایران در مذاکرات مثبت بوده است.

• ۱۹ سال قبل آمریکا به دلیل حمایت طالبان از القاعده به افغانستان حمله کرد که نتیجه آن پایان حکومت طالبان بود. همانطور که قبلاً اشاره کردم، در توافقنامه دوحه شما به قطع ارتباط با گروه‌های تروریستی متعهد شده‌اید. نسبت شما بعد از این با القاعده چگونه خواهد بود؟

ما براساس توافقنامه متعهد هستیم که به هیچ گروه یا فردی اجازه ندهیم از خاک افغانستان برای اقدام علیه منافع آمریکا، متحدانش و دیگر کشورها استفاده کند. این شامل همه گروه‌ها خواهد بود.

• از جمله القاعده؟

همه گروه‌ها.

• طالبان بعد از ۲ دهه جنگ، آیا قصد دارد سلاحش را زمین بگذارد و به‌عنوان یکی از گروه‌های سیاسی بین دیگر گروه‌های سیاسی افغانستان حضور پیدا کند یا همچنان سلاح‌تان را حفظ خواهید کرد؟

طبعاً وقتی یک حکومت همه‌شمول به وجود آید، در مورد ارتش ملی و نیروهای مسلح ما هم تصمیم‌گیری خواهد شد. آن باب دیگری است. ما در این مرحله، ضد اشغال سلاح به دست گرفته بودیم. مرحله بعدی، استقرار یک حکومت اسلامی و بازسازی افغانستان است. اینکه شما گفتید مسئله آینده است.

• آقای شاهین، طالبان سال ۱۳۹۹ با طالبان ۲۰ سال قبل چه تفاوتی کرده است؟

خب، آن زمان همه کشورها مخالف ما بودند و وانمود می‌کردند که ما یک گروه هستیم. بعد از ۲۰ سال، آنها پذیرفته‌اند که ما نماینده مردم افغانستان هستیم. ما با ۵۴ کشور مبارزه کرده‌ایم. باید یادآوری کنم که طی این سال‌ها همه رسانه‌ها علیه ما تبلیغات زهرآگین کرده‌اند. ما به صلح اسلامی متعهد هستیم. معتقدیم همه اتباع افغانستان حق کار و تعلیم دارند. ما به دنبال روابط خوب و سازنده با همسایه‌های افغانستان و دیگر کشورهای جهان هستیم. براساس اصول اسلامی، کشور خود را پیش خواهیم برد.

بوس

آب پنیر را اصلا دور نریزید !!

با خواص بی نظیر آب پنیر آشنا شوید!!

فروش ویژه گوشی های ارزانتر از 500 هزارتومان در دیجی کالا

دندان ازدست رفته ات را همین امروز ایمپلنت کن و راحت شو!

پرفروش ترین گوشی سامسونگ با گارانتی اصلی و 18 ماهه

